

Avdelningen för Utveckling av beredskap
Enheten för Samverkan och Ledning
Lars Nilsson
010-2405250
lars.nilsson@msb.se

REMISSVAR

Datum	Diariernr
2014-12-09	2014-4392
Ert datum	Er referens
2014-09-16	S2013/6054/SFÖ

1 (4)

Regeringskansliet
Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Betänkandet SOU 2013:61 Försvarsfastigheter i framtiden

Sammanfattning

Mot bakgrund av direktiven för remissen lämnas synpunkter på betänkandets överväganden och förslag för följande kapitel och stycken.

6 Överväganden och förslag om effektivare lokalförsörjning

MSB har inga synpunkter på utredningens bedömningar och förslag

7.1 Länsstyrelsernas lokaler för krisledning

MSB instämmer i utredningens bedömningar och förslag. Tidpunkten för genomförandet bör dock i tid anpassas till andra utredningar inom området, och först genomföras efter Regeringens ställningstagande till betänkandet *En myndighet för alarmering* (SOU 2013:33), och den planerade försvarspolitiska inriktningspropositionen 2015.

7.2 Utlandscamper

MSB har inga synpunkter på utredningens bedömningar och förslag vad gäller att ansvaret för Försvarsmaktens utlandscamper helt bör föras över till Försvarsmakten. Däremot anser MSB att utredningens bedömningar och förslag vad gäller MSB:s egen campbyggnation för humanitära insatser inte bör blandas samman med Försvarsmaktens camper.

Skälen till vårt ställningstagande

7.1 Länsstyrelsernas lokaler för krisledning

Vi anser att en fördjupad analys avseende länsstyrelsernas framtida behov av ledningsplatser och hur dessa bör utformas inklusive lämplig ansvarsfördelning och finansiering, bl. a. behöver avvakta regeringens ställningstaganden till förslagen i betänkandet *En myndighet för alarmering* (SOU 2013:33) samt den planerade försvarspolitiska inriktningspropositionen 2015.

Bakgrunden till detta är att betänkandet *En myndighet för alarmering* föreslog att en statlig myndighet ska inrättas och bl.a. ges ett övergripande ansvar för en samordnad alarmering för att säkerställa en säker, effektiv och likvärdig behandling av larm på nödnummer 112. Utredningen föreslog också en organisation med fem-sju regionala larmcentraler. Utredningen menade också att en ökad samordning mellan länsstyrelsernas ledningsplatser och den nya Alarmeringsmyndigheten kan vara ändamålsenlig. Enligt utredningen bör en samlokalisering kunna övervägas på de orter där både Alarmeringsmyndighetens larmcentraler och regionala ledningsplatser kommer att finnas.

Vidare så har Regeringen beslutat den 26 juni 2014 (Fö2014/1217/SSK) att ge MSB i uppdrag att redovisa hur det civila försvaret kan utvecklas och stärkas. Vårt underlag utgår från Förvarsberedningens rapport Försvaret av Sverige – *Starkare försvar för en osäker tid* (Ds 2014:20), och ska sedermera utgöra ett av underlagen inför den planerade försvarspolitiska inriktningspropositionen 2015. Vårt regeringsuppdrag kommer att redovisas senast den 16/12 2014.

Samhällsskydd och beredskap handlar om skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Vid ett väpnat angrepp på Sverige kommer den militära insatsledningen att ha ett stort samverkansbehov med civila aktörer och inte minst med berörda länsstyrelser, som regionalt är den högsta totalförsvarsmyndigheten. En militär insats kommer sannolikt att beröra ett större geografiskt område än ett enskilt län. MSB konstaterar att dagens krishanteringsförmåga vid länsstyrelsen i relation till de krav och uppgifter som ställs avseende höjd beredskap och vid ett väpnat angrepp ger anledning till att åter lyfta frågan hur civil regional ledning och samordning under höjd beredskap kan och ska lösas. I vår regeringsrapport lämnar vi ett antal förslag på hur arbetet med civilt försvar kan utvecklas, där några av förslagen kräver fortsatt utredning. Resultaten från dessa utredningar kommer att utgöra viktiga ingångsvärden, och ligga som grund till en fördjupad analys avseende länsstyrelsernas framtida behov och utformning av ledningsplatser.

7.2 Utlandscamper

MSB ser det som nödvändigt att myndigheten även fortsättningsvis har mandat att bygga camper internationellt till stöd för MSB:s partners inom biståndsområdet. De internationella humanitära uppdragsgivarna skulle inte skicka förfrågningar till en militär aktör pga. risken för sammanblandning av de militära och humanitära uppdragen och således vore ett beslut om att Försvarmakten (FM) ska hantera alla campbyggnationer liktydigt med att lägga ned det omfattande svenska humanitära stödet inom detta område.

Tvärt emot vad som framkommer i betänkandet så finns det även stora skillnader i utformningen av FM:s och MSB:s camp. MSB:s camp utgör ett resultat av flera års utvecklingsarbete i samarbete med humanitära aktörer. Campen präglas av en hög flexibilitet, snabb leverans till insatsland och kostnadseffektivitet, där MSB kan sända materiel och personal för campen

inom 72 timmar och påbörja byggnation inom högst två veckor medan det tar flera månader innan FM:s camper är på plats i insatslandet.

Campbyggnation utgör en viktig komponent i flera av MSB:s tidskritiska förmågor, aktuella för även nationella insatser. Detta är t ex fallet för MSB:s sök- och räddningsförmåga (USAR) där personal och materiel vid en insats måste lämna landet inom 12 timmar. En uppdelning av personal från campbyggnationen skulle leda till stora förseningar och negativt påverka Sveriges möjligheter att leva upp till de internationella krav som ställs på ett USAR-team.

Kommentarer till övriga delar av betänkandet

Utöver våra synpunkter på betänkandets överväganden och förslag, vill vi lämna följande kommentarer till vissa beskrivningar i kapitel 3 och 5.

MSB delar Fortifikationsverkets uppfattning om att en planerad avveckling av övnings- och skjutfältsområden kan komma att medföra mycket stora kostnader.

Fortifikationsverket förvaltar ett stort antal övnings- och skjutfältsområden, och utredningen föreslår att de fastigheter som staten inte längre behöver för försvarsändamål ska avyttras. MSB har noterat ett ökat intresse för exploatering av dessa områden, och med detta följer en problematik med hanteringen av oexploderad ammunition (OXA) som beskrivs i kapitel 3.

Enligt utredningen så har Fortifikationsverket uppgett att det finns vissa oklarheter om vem eller vilken myndighet eller organisation som har rätt att röja OXA på övnings- och skjutfält. Denna hantering omfattas av tillståndskrav enligt Lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE), och de oklarheter som MSB identifierat handlar snarare om vilka krav som Fortifikationsverket, berörda kommuner eller andra aktörer bör rikta mot de entreprenadföretag som bedriver röjningsarbeten, vid upphandling av saneringsåtgärder samt om hur resultatet från dessa åtgärder ska tolkas och värderas.

MSB anser, liksom Fortifikationsverket, att det inte går att uppnå förhållanden som möjliggör en helt säker exploatering och ett helt säkert utnyttjande av f.d. övnings- och skjutfältsområden. En nolltolerans mot förekomst av OXA är omöjlig att uppnå. MSB, som tillståndsmyndighet, för en dialog med Fortifikationsverket om förutsättningarna för framtida avyttring och sanering av dessa övnings- och skjutfältsområden.

I detta ärende har Överdirektör Nils Svartz beslutat. Lars Nilsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Cecilia Looström, och enhetschefen Niklas Andréén deltagit.

Nils Svartz

Lars Nilsson